

CECI

Citizens' Empowerment Center in Israel
A Government that works. For us.

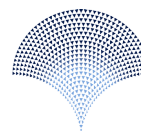
המרכז להעצמת האזרח
ממשל שעובד. בשבילנו.

דו"ח מעקב

**יישום החלטת הממשלה לבחינת האפקטיביות הכלכלית
של תכניות באחריות משרד הכלכלה והתעשייה
על בסיס החלטת ממשלה 1466 מיום 22.05.16**

יוני 2017

אודות המרכז להעצמת האזרח **CECI**

המרכז להעצמת האזרח הינו עמותה הפועלת בתחומי הממשל, ועוסקת באפקטיביות המגזר הציבורי ויכולות הביצוע של הרשות המבצעת. המרכז מתמקד בתהליכי יישום מדיניות, ובהיבטים שונים הקשורים לתפקוד הממשל ויכולתו לממש ולהוביל שינויים לטובת הציבור. במסגרת זו, מפעיל המרכז את מיזם "המוניטור", הכולל מעקב וניטור אזרחי אחר יישום החלטות ממשלה וחוקי כנסת והנגשתם לציבור.

"המוניטור" מסייע בהבנת תהליכי ממשל ויישום מדיניות באמצעות יצירת תשתית ידע רחבה, אמפירית ואינטגרטיבית של תהליכי יישום ההחלטות. מטרת "המוניטור" היא לקדם את שיוב עבודת הממשל בישראל ולהגביר את ההיכרות והמעורבות האזרחית בתחומי העשייה של המגזר הציבורי.

דו"ח מעקב

**יישום החלטת הממשלה לבחינת האפקטיביות הכלכלית
של תכניות באחריות משרד הכלכלה והתעשייה
על בסיס החלטת ממשלה 1466 מיום 22.05.16**

יוני 2017

דו"ח המעקב נכתב במסגרת פרויקט "המוניטור" של המרכז להעצמת האזרח
המבצע ניטור ומעקב אחר יישום החלטות ממשלה.

דו"ח המעקב נכתב ע"י ניב שינהר, תחקירן בפרויקט המוניטור, ובהנחיית
נועה רוזנפלד, מנהלת תחום ממשל במרכז להעצמת האזרח.

תהליכי התייעלות בממשלה באמצעות סקירת הוצאות

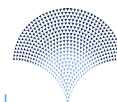
בסוף שנת 2011 ובהמשך למסקנות הועדה לשינוי כלכלי-חברתי ("ועדת טרכטנברג") החליטה הממשלה להחיל תהליך בין-משרדי שמטרתו חיזוק יכולות המשילות, התכנון והביצוע של הממשלה (החלטה מס' 4028 מיום 25.12.11). עיקרי ההחלטה נוגעים להתייעלות משרדי הביצוע תוך חיזוק סמכויות, יצירת שיתופי פעולה בין-משרדיים, תכנון אסטרטגי ומיסוד מערך בקרה יעיל.

בתחום הכלכלי-חברתי, הוסיפה הממשלה והחליטה לתכנן אסטרטגיה כלכלית-חברתית על מנת לתרום לעומקם של תהליכים בהובלת הממשלה ולחזק את התמודדות הרשות המבצעת עם אתגרים ארוכי-טווח בתחום הכלכלי-חברתי (החלטה מס' 5208 מיום 04.11.12). בהוראת הממשלה הוקמו מספר גופים שמטרתם ניטור ומחקר במטרה לכוון את משרדי הממשלה ולתאם בין החלטותיהם: האגף לאסטרטגיה כלכלית-חברתית בתוך המועצה הלאומית לכלכלה, הפורום המקצועי הבכיר לתכנון אסטרטגי (שמורכב מנציגי אגפים, מחלקות ומשרדי ממשלה) והצוות לניהול אסטרטגיה. הממשלה המליצה גם להקים בעתיד ועדת שרים לאסטרטגיה כלכלית-חברתית, שהוקמה בשנת 2013 וזכתה לשם 'הקבינט חברתי-כלכלי'.

כ־3 שנים לאחר מכן, לנוכח פערים פיסקאליים בין יעדי הגרעון לבין התחייבות המשרדים בתכנית התקציב, הבשיל הליך ההתייעלות לכדי הליך ראשוני לסקירת הוצאות הממשלה. **הליך סקירת ההוצאות** מתבצע בימים אלו לראשונה על תקציב 2017-2018.

בהחלטת ממשלה 1882 מיום 11.8.2016 הוחלט כי ועדה מרכזית לסקירת הוצאות תבחן תכניות מתוקצבות בתחום האחריות של המשרדים השונים ותנחה את הממשלה כיצד לנהוג בהן כך שיושג חסכון בסיס התקציב של המשרדים בשיעור של 0.2%. הממשלה פטרה חלק מהמשרדים מעמידה ביעד החיסכון בשנים 2017-2018 והציבה לה ליעד את שנת התקציב 2019, יחד עם זאת הועדה בחרה מספר תכניות בתוך משרדי הממשלה שעליהן יחול הליך סקירת הוצאות ובהן תבוצע התייעלות במטרה להגיע לחסכון (לדוגמה: דרישה לכינון דפוסי התייעלות במשרדי הרישוי שבאחריות משרד התחבורה).

עקביותה של הממשלה בנושא התייעלות בולטת במיוחד נוכח העובדה שהיא משתקפת בהחלטותיה שוב ושוב ראייה לטווח ארוך וכן כוונה מהותית לשינוי אופי העבודה של המשרדים וביניהם.

אפקטיביות כלכלית במשרד הכלכלה והתעשייה

ההחלטה 1466 הנדונה בדו"ח זה התקבלה בתאריך 22.05.16, עוסקת בביקורת אחר האפקטיביות הכלכלית של החלטות משרד הכלכלה והתעשייה, והיא המשך קו התשתית לתכניות מתאר אסטרטגיות שהונח ע"י הממשלה בהחלטות הנ"ל. מטרת ההחלטה היא בניית הליך תקדימי שיסקור את החלטות המשרד וינהל בקרה אחר הצלחתן המקצועית ומידת ההשפעה שלהן. נקבע כי ההליך ירוכז תחת נציג משרד הכלכלה בפורום המקצועי הבכיר (כאמור בהחלטה מס' 5208). ההליך הינו הליך ממשלתי תקדימי, ולכן המתודולוגיה המקצועית ואופיו של ההליך ייבנו במיוחד ע"י ראש המועצה הלאומית לכלכלה במשרד ראש הממשלה, מנכ"ל משרד ראש הממשלה, הממונה על התקציבים במשרד האוצר ומנכ"ל משרד הכלכלה והתעשייה. כמו כן, נדרש משרד הכלכלה ליצור מערכת כלים ותהליכים שתשמש למדידה ומחקר.

מתוך הבנה כי מדובר בתכנית פרלימנרית שהיא תוצר של תהליך עומק שמתרחש במוסד הממשלתי, הוחלט במרכז להעצמת האזרח לכלול את ההחלטה במיזם "המוניטור".

אנו מגישים דו"ח זה כשירות לציבור ולממשל כאחד, מתוך מטרה לחזק את המגזר הציבורי. כאמור, הצלחתו של הליך ההתייעלות שהממשלה מחילה על עצמה בשנים האחרונות, הכרחית לעבודת הממשלה בעתיד.

פירוט סעיפי ההחלטה וסטטוס יישומם

1. מיסוד ההליך:

נקבע בהחלטת הממשלה כי יש למסד מערכת כלים ותהליכים שתשמש את הליך הבחינה. זו תיקבע עד אוגוסט 2016 ותכלול את הסטנדרטים האיכותניים לביצוע הבחינה וכן כלים לאיסוף והנגשה של מידע ונתונים בדבר יעילות תכניות המשרד שישמשו לצרכי מדידה ומחקר. מערכת נהלים זו תיקבע גם את אופיין של התכניות שתבחנה. ההחלטה הטילה את האחריות לכך על מנכ"ל משרד הכלכלה והתעשייה, ראש המועצה הלאומית לכלכלה, מנכ"ל משרד ראש הממשלה והממונה על התקציבים במשרד האוצר.

סטטוס: יושם.

אמות המידע המקצועיות גובשו במשרד הכלכלה ונכללו במסמך עקרונות שנכתב בחודש יולי 2016. איסוף הנתונים כולל את יחידות משרד הכלכלה, הלמ"ס ורשות המסים וכן הצלבת המידע.

2. קביעת מתודולוגיה לבחינת ההחלטות:

לאחר שתמוסד מערכת נהלים שדרכה יתנהל הליך הבחינה, יידרשו אנשי מקצוע ממשרד הכלכלה והתעשייה וכן מהמועצה הלאומית לכלכלה לקבוע מתודולוגיה שתנחה מקצועית את בחינת ההחלטות.

סטטוס: יושם.

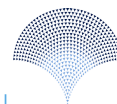
נכון למאי 2017 מגבש אגף אסטרטגיה ותכנון מדיניות במשרד הכלכלה מדריך משרדי שיכלול הנחיות לבחינת אפקטיביות תוך שיקולים ארגוניים ומקצועיים.

3. הצגת התכנית לבחינת אפקטיביות לצוות לניהול אסטרטגיה:

בהחלטת הממשלה נקבע כי עד תם שנת 2016 יציג מנכ"ל משרד הכלכלה והתעשייה בפני הצוות לניהול אסטרטגיה (כהגדרתו בהחלטת ממשלה מס' 5208) את התכנית ליישום הליך בחינת האפקטיביות האמור במשרד הכלכלה והתעשייה.

סטטוס: יושם חלקית.

נכון למאי 2017 סעיף זה מתעכב מלוחות הזמנים שנקבעו בהחלטה. אמנם חלקים מהתכנית הוצגו במסמך מתודולוגי שכלל תזרימי עבודה ויחידות נבחרות להן תבוצע הערכה אך רק ברבעון השני של 2017 צפוי משרד הכלכלה להציג את תכנית העבודה בפורום המקצועי הבכיר לתכנון אסטרטגי.

טבלה מסכמת

מס'	מרכיב ההחלטה	תמונת מצב עדכנית	סטטוס היישום
1	מיסוד אמות מידה מקצועיות	נכתב מסמך עקרונות הכולל את הסטנדרטים המקצועיים והנחיות לאיסוף נתונים.	☒ יושם
2	קביעת מתודולוגיה מקצועית	אנשי מקצוע גיבשו מתודולוגיה לבחינת אפקטיביות.	☒ יושם
3	הצגת תכנית העבודה לצוות לניהול אסטרטגיה	התכנית תוצג באיחור, חלקים ממנה כבר גובשו והוצגו.	☒ יושם חלקית

